

д-р Мариян Иванов, д-р Зорка Угринова

ХОМЕОПАТИЯ ЗА ДЕЦА И ТИЙНЕЙДЖЪРИ

София, 2012

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© д-р Мариян Иванов, автор, 2012
© д-р Зорка Угринова, автор, 2012
© Издателство „Изток-Запад“, 2012

ISBN 978-619-152-119-7

Д-р Мариян Иванов

Д-р Зорка Угринова

ХОМЕОПАТИЯ

за деца и тийнейджъри

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор.....	11
Увод. Доверете се на природата и на собствения си лечебен потенциал	12
Често задавани въпроси в кабинета на лекаря хомеопат	19
Хомеопатия при бебета	31
Бebешки колики	31
Регургитация	32
Никнене на зъбки.....	33
Бeбето заспива трудно.....	35
Рахит.....	37
Прохождане.....	39
Плоскостъпие	40

Остри заболявания в детската възраст

Грип, УНГ и дихателни инфекции	44
Грип.....	44
Температурен гърч.....	48
Болки в гърлото.....	50
Ангини.....	52
Хрема.....	54
Кашлица	59
Трета сливица	61
Остър среден отит	64
Синузит	68
Устна кухина	71
Афти	71
Кариеси.....	72

Заболявания на храносмилателната система	76
Запек.....	76
Разстройство	79
Повръщане.....	83
Стомашно-чревен дискомфорт, газове, киселини.....	90
Язвена болест	93
Вирусен хепатит	96
Хроничен апендицит.....	99
Дребни глисти.....	100
Алергични заболявания.....	102
Алергична реакция.....	102
Остра уртикария	108
Хранителна алергия и непоносимост към белтъка на кравето мляко	109
Диета	112
Сенна хрема.....	113
Бронхиална астма	116
Слънчева алергия.....	124
Заболявания на пикочно-половата система.....	127
Възпаление на пикочния мехур и на пикочните пътища	127
Бъбречнокаменна болест	129
Бъбречна колика	130
Инфекциозни заболявания.....	133
Коклюш.....	135
Заушка (епидемичен паротит)	138
Варицела.....	141
Рубеола	143
Морбили.....	145
Кожни заболявания	147
Екземи.....	147
Херпес симплекс.....	152
Микроспория (гъбички по кожата)	156
Повишено изпотяване	158
Акне.....	160
Псориазис	164
Брадавици.....	168

Заболявания на опорно-двигателната система	171
Болки на растежа.....	171
Мускулна треска.....	172
Тендинит	174
Лято и хомеопатия	176
Прилошаване при пътуване	176
Слънчево изгаряне	176
Стомашно-чревни оплаквания.....	177
Ухапване от насекоми	178
Малки наранявания	179
Кръвотечение от носа	180
Спешни състояния.....	181
Слънчев удар.....	181
Кожни изгаряния	181
Измръзване.....	183
Контузия	186
Луксации (изкълчвания).....	187
Навяхване	189
Счупване на кост.....	190
Операция.....	193
Домашна хомеопатична аптечка	194
Поведенчески проблеми при децата.....	197
Нощни страхове	198
Детето ми е много страхливо.....	206
Хиперактивното дете.....	208
Нужен ли е логопед на детето ми?.....	217
Детето ми има тикове.....	222
Детето ми се напикава нощем.....	226
Детето ревнува.....	230
Детето тръгва на училище	234
След всяка ваканция детето трудно се адаптира в училище... ..	247
Стрес в детска възраст? Има ли го и как да го познаем?.....	249
Детето ми отказва да ходи на училище... ..	251
Награди или наказания?	257
Умората при децата.....	260
Разстройства на храненето – анорексия и булимия.....	265

Повишен апетит, наднормено тегло
и целулит при юношите и как да се преборим с тях? 271

Само за жени!..... 275

Дъщеря ми страда от болезнен мензис..... 276

Какво означава Предменструален синдром? 282

Какво означава ановулаторен цикъл?..... 286

Как да се справим с вагиналните гъбички?..... 288

Вредни навици в юношеска възраст 291

Моето дете пуши..... 291

Употреба на алкохол в юношеска възраст: причини и изход..... 294

Детето ми страда от главоболие..... 298

Главоболие, дължащо се на съдови проблеми..... 301

Чувствителен тип

Понятие 305

***Arsenicum album* (Бял арсеник) 307**

Външен вид и морфология..... 307

Вкусови и температурни предпочитания 307

Психо-емоционална характеристика 307

Болестни тенденции 309

***Baryta carbonica* (Бариев карбонат) 310**

Външен вид и морфология..... 310

Вкусови и температурни предпочитания 310

Психо-емоционална характеристика 310

Болестни тенденции 313

***Calcarea carbonica* (Калциев карбонат)..... 314**

Външен вид и морфология..... 314

Вкусови и температурни предпочитания 315

Психо-емоционална характеристика 315

Болестни тенденции 318

***Chamomilla* (Лайка) 319**

Външен вид и морфология..... 319

Вкусови и температурни предпочитания 319

Психо-емоционална характеристика 319

Болестни тенденции 320

<i>Hepar sulfur</i> (Гасена вар)	321
Външен вид и морфология	321
Вкусови и температурни предпочитания	321
Психо-емоционална характеристика	321
Болестни тенденции	322
<i>Lycopodium clavatum</i> (Иглолистен плавун)	324
Силет характер в слабо тяло: Външен вид и морфология	324
Вкусови и температурни предпочитания	325
Психо-емоционална характеристика	325
Болестни тенденции	327
<i>Medorrhinum</i> (биотерапевтик)	328
Външен вид и морфология	328
Вкусови и температурни предпочитания	328
Психо-емоционална характеристика	328
Болестни прояви	331
<i>Nux vomica</i> (Стрихниново орехче)	332
Външен вид и морфология	332
Вкусови и температурни предпочитания	332
Психо-емоционална характеристика	332
Болестни тенденции	333
<i>Natrum muriaticum</i> (Морска сол)	334
Външен вид и морфология	334
Вкусови и температурни предпочитания	334
Психо-емоционална характеристика	334
Болестни тенденции	337
<i>Pulsatilla</i> (Полска съсънка, Котенце)	338
Външен вид и морфология	338
Вкусови и температурни предпочитания	338
Психо-емоционална характеристика	339
Болестни тенденции	342
<i>Phosphorus</i> (Фосфор)	343
Външен вид и морфология	343
Вкусови и температурни предпочитания	343
Психо-емоционална характеристика	343
Болестни тенденции	346

<i>Silicea</i> (Силиций)	347
Външен вид и морфология	347
Вкусови и температурни предпочитания	347
Психо-емоционална характеристика	348
Болестни тенденции	349
<i>Sulfur iodatum</i> (Серен йодид)	350
Външен вид и морфология	350
Вкусови и температурни предпочитания	350
Психо-емоционална характеристика	351
Болестни тенденции	352
Клинични случая от практиката на МЦ „Фитолек“	353
Чести рецидивиращи инфекции	
на носоглътката. Рецидивирала трета сливица	353
Алергичен конюнктивит	357
Спастичен бронхит	360
Тикове. Първи клиничен случай	363
Тикове. Втори клиничен случай	365
Заекване	366
Нощно напикаване. Първи клиничен случай	369
Нощно напикаване. Втори клиничен случай	370
Повишена нервност и безсъние	372
Страх от тъмнина и нощни кошмари	374
Лесна физическа и умствена умора	376
Захласване	378
Безсъние и нощни кошмари	380
Повишена раздразнителност и гневливост	381
Ревност	383
Псориазис	385
Невродермит	387
Липса на менструация. Неврност. Безсъние	388
Вместо заключение	391
За авторите	392
За медицински център „Фитолек“	394

ПРЕДГОВОР

Светът на детето винаги привлича с неподправената си искреност и магията на мечтите.

Светът на детето е богат, цветен и различен...

А работата с деца е истинско приключение.

В кабинета на лекаря хомеопат с всяко дете започва нова история:

Първият контакт с детето, усмивката в детските очи, рисунката за спомен, която оставя в края на прегледа: всичко е вълнуващо и толкова различно всеки път...

В тази книга е обобщен опитът на двама лекари хомеопати с богат клиничен опит при работа с деца.

Книгата е разделена на три взаимосвързани части.

В първата са разгледани най-честите остри заболявания в детска възраст. Дадени са практически съвети към родителите и ориентери за подходящите хомеопатични лекарства.

Втора част на книгата е посветена на психо-емоционалните и поведенчески проблеми в детска възраст и на възможностите на хомеопатията за повлияването им.

В третата част е разгледано понятието „чувствителен тип“ в детската възраст и са обрисувани най-често срещаните детски типажки.

Надяваме се да ви бъдем полезни. Във всеки случай създадохме с много любов тази книга за вас!

Приятно четене!

Д-р Мариян Иванов

Д-р Зорка Угринова

УВОД

ДОВЕРЕТЕ СЕ НА ПРИРОДАТА И НА СОБСТВЕНИЯ СИ ЛЕЧЕБЕН ПОТЕНЦИАЛ

В началото на третото хилядолетие човечеството заслужено се гордее с невероятни научни постижения, включително и в областта на медицината. Вярно е, че днес може да бъде осъществена трансплантация на почти всяка част от човешкото тяло, че оплождането *in vitro* е нещо обичайно, че редица болести вече са забравени, че все повече говорим за клониране и за лечение на генетично ниво, но в същото време се появиха нови, не по-малко страшни заболявания.

Освен това, в резултат на промяната в начина на живот и на заобикалящата ни среда, е налице почти епидемично разпространение на алергиите, на болестите на храносмилателната и на сърдечно съдовата системи, на имунно обусловените и раковите заболявания, на нервно-психическите разстройства, на т.нар. психо-соматични болести...

Вярно е, че се изобретяват все по-нови и по-силни медикаменти, но е вярно и това, че цената е все по-висока и че непрекъснато расте броят на хората, увредени от някои от страничните действия на тези медикаменти. А и в повечето случаи те само потискат болестните прояви и по никакъв начин не стимулират организма да включи неговите потенциални защитни механизми за справяне с болестта.

Ето защо все повече лекари и пациенти от цял свят, които са мислещи и търсещи, насочват своето внимание към методи за лечение и профилактика като ХОМЕОПАТИЯТА.

Най-характерни за нея са индивидуалният подход към всеки човек, стимулиращото действие върху организма и липсата на странични действия.

За основоположник на хомеопатията като метод на лечение се счита немският лекар Самюел Ханеман (1755–1843), виден токсиколог и химик, работил в Университета в Лайпциг. След дългогодишни наблюдения и експерименти той установил, че вещества, които в големи дози могат да причинят болест, в безкрайно малки дози могат да излекуват болест, протичаща с подобни симптоми.

От тук идва и името хомеопатия (homeos – подобен и pathos – болест). Интересно е да се отбележи, че още през IV в.пр.Хр. бащата на медицината – Хипократ е забелязал, че „нещата, които са причинили заболяването могат да го излекуват“.

Той лекувал с голям успех холера, използвайки безкрайно малки дози от растението бяла чемерика. Ако субстанции в измерими дози от това растение попаднат в човешкия организъм, те предизвикват симптоми, приличащи поразително на тези на холерата: разстройство, болки в корема, изпотяване, колапс и др.

Принципът за безкрайно малката доза е основен принцип в хомеопатията.

Нека дадем за пример и така познатия на всички ни обрив, дължащ се на ужилване от пчела. Лекарите хомеопати използват пчелната отрова, но вече като хомеопатично лекарство, т.е. в безкрайно малки дози, за лечение именно на последствията, дължащи се на пчелното ужилване. Нещо повече, с хомеопатичното лекарство, получено от пчелна отрова, се повлияват и всякакви други обриви, които приличат на пчелно ужилване: парещи, сърбящи обриви, облекчаващи се от налагане със студено.

Такива обриви могат да се получат например при алергия към храни, към медикаменти, слънчева алергия и т.н.

Освен с принципите на подобие и на безкрайно малките дози лекарите хомеопати се съобразяват и с друг много важен принцип – **принципът на индивидуалния подход към болния.**

Това означава, че не се лекува болестта, а болния, след съобразяване с неговите индивидуални особености (физически, психически и душевни), а също и на базата на неговите болестни тенденции и предразположения. Нека отново изтъкнем колко гениален е бил бащата на медицината Хипократ: „По-добре е да се знае какъв е индивидът със заболяването, отколкото какъв вид заболяване има индивидът.“

Според холистичните терапевти, в това число и според хомеопатите, природата – както в човека, така и извън него – е в хармония и равновесие. Болестта е нарушение на това равновесие, на тази хармония. Външните фактори само разкриват вече съществуваща, вътрешна липса на равновесие. Така тези външни фактори и обстоятелства, към които спадат микроби, температура, влажност на въздуха, вятър, психологически натиск и др. могат да бъдат поводи, но не и причини за заболяването. Ето защо различните хора, влизаящи във взаимодействие с едни и същи външни фактори, реагират по различен начин и едни от тях се разболяват, а други – не. Болестта не е само нарушение на равновесието или дисхармония, тя е също и усилие на природата в човека да постигне ново равновесие. Болестта е обща реакция с цел оздравяване.

Организмът предизвиква състоянието, наречено болест, за да оздравее. Симптомът е вик за помощ от страна на нашия организъм, който ни алармира, че нещо в него не е наред. Ето защо трябва да се стремим не да го заглушим, а да декодираме посланието, за да стигнем до източника, до причината.

Болестният процес не трябва да бъде потискан или побеждаван, а придружаван, канализиран с цел подпомагане на организма в неговото развитие и постигането на ново равновесие.

Лечението, което само потиска и цели изчезването на симптома, не може да доведе до реално излекуване. Нужно е индивидът да се разглежда като цяло и да не се ограничаваме само с болния орган. Основавайки се на това, добрият специалист по хомеопатия търси начин да имитира естествения оздравителен процес.

Това става чрез използването на хомеопатични лекарства, получени от субстанции, които в измерими дози предизвик-

ват подобни на съответното заболяване симптоми. За целта е нужно приемането на минимални количества от съответните микроби или микробни частици, алергизиращи вещества, отрови и други увреждащи субстанции. В миналото по този начин са постъпвали някои от най-известните отровители (така те са осигурявали своята устойчивост към отровните вещества, които убивали неадаптираните към тяхното действие жертви) и на този принцип са основани ваксинациите и хипосенсибилизациите при хора с алергия. Сега е достатъчно да вкараме в организма само носител на информация за микробите или за алергизиращите и увреждащите субстанции – какъвто е по същество хомеопатичното лекарство.

Тогава организмът реагира сякаш заплахата е реална. Всички знаем, че най-популярното лекарство в света е аспирин. Това се дължи не само на болкоуспокояващите и на противовъзпалителните му свойства, но и на способността му да намалява кръвната съсирваемост и по този начин да помага на хора със заболявания на сърцето и на кръвоносните съдове. Проучванията показват, че в хомеопатични разреждания аспирин предизвиква повишаване на съсирваемостта на кръвта. Какво е възможното обяснение? Приемайки хомеопатично лекарство на базата на аспирин, човекът получава реално само информация за това, че в човешкия организъм постъпва субстанция, намаляваща кръвната съсирваемост. Това се възприема като опасност за възникване на кръвоизлив и организмът мобилизира своя потенциал да противодейства на тази опасност.

На практика това става чрез изработване на субстанции, действащи в обратната посока, т.е., спомагащи за увеличаване на кръвната съсирваемост. Така хомеопатичното лекарство, получено от аспирин, би могло да бъде полезно на болни от заболявания, протичащи със склонност към кръвене.

От всичко казано дотук следва: оздравяването става възможно благодарение на взаимодействието между болния, лекаря и хомеопатичния медикамент. Разбира се, пациентът е главното действащо лице, а лекарят и хомеопатичното лекарство са само катализатори на отключването на огромния лечебен потенциал, който притежава човешкият организъм.

Особено интересно е приложението на хомеопатични медикаменти като *Ignatia*, *Staphysagria*, *Gelsemium*, *Lachesis*, *Stramonium* и др., които съответстват на определени емоционални състояния, отговорни за отключването на едни или други заболявания. Ако японският учен Масару Емото и другите учени, изследващи свойствата на водата, задълбочат своите изследвания в тази насока, те може би ще установят, че вибрациите на тези медикаменти кореспондират по някакъв начин на вибрациите, които излъчва или е излъчвал човекът под въздействие на съответното емоционално състояние.

Днес, два века след публикуването от Ханеман на първите му научни трудове, хомеопатичният метод на лечение е уважаван в целия свят.

Хомеопатия се преподава в много от медицинските университети (само във Франция те са осем), а броят на лекарите, които я практикуват, непрекъснато расте.

Проучвания в областта на хомеопатията се публикуват в най-престижни медицински списания, а здравните каси в страни, като Франция, Германия, Великобритания и др. изплащат както хомеопатичния преглед, така и назначените от лекаря хомеопатични медикаменти.

Непрекъснато расте и доверието на хората към хомеопатичния начин на лечение, като във Франция например близо половината от пациентите прибягват редовно към хомеопатични медикаменти.

Това е съвсем обяснимо: освен че са високо ефективни, те нямат никакви странични действия и противопоказания. Ето защо хомеопатията е предпочитан метод за лечение както на бременни жени и на кърмачета, така и на деца.

Неслучайно на хомеопатичния метод на лечение се е доверявал и продължава да се доверява английският кралски двор начело с кралица Елизабет II. Тя не се разделя със своето куфарче, съдържащо набор от 60 хомеопатични медикамента, чиято употреба се налага често в ежедневието. В куфарчето могат да бъдат намерени *Arsenicum album* срещу силни стомашни неразположения, *Nux vomica* за отстраняване на смущенията, причинени от преяждане след празнични вечери, *Cocculus* –

срещу прилошаване при пътуване и часовото несъответствие, както и медикаментът – панацея – *Arnica montana*, който лекува схващания, подутини, болезнени вени, грип, нервна и мускулна умора, контузии.

За привържениците на паралелната и допълващата медицина това куфарче символизира доверието на кралското семейство в силата на тази медицина. Та нали повече от 150 години хомеопатията се ползва от членовете на това семейство! Традиция, която впрочем започва със съпругата на Вилхелм IV. През 1835 г. кралицата кани в Уиндзор немския си сънародник д-р Ернст Штапф, един от предшествениците на модерната хомеопатия. Некоронованият съпруг на кралицата принц Алберт и кралица Виктория неизменно доверяват здравето си на лекаря.

Година по-късно принцеса Ана не се качва никога на коня си без тубичката с *Arnica montana*; понякога ѝ се случва да има нужда от нея.

Принцеса Алисия активно поддържа център за проучвания в областта на хомеопатията, след като една злополука през 1965 г. утвърждава безусловно доверието и в този лечебен метод. Прибирайки се от погребението на Чърчил, принцесата се преобърнала три пъти с ролс-ройса си. Със счупена ръка и нос, с нарязано от стъклата лице и в шоково състояние тя изгубила съзнание. Като дошла на себе си, извикала само: „*Arnica!*“

Що се отнася до кралицата-майка, тя е кръстница на Британската асоциация по хомеопатия... Понастоящем кралски патрон на Британската хомеопатична асоциация е Дукът на Глочестър.

Много знаменитости изтъкват предимствата на хомеопатията – Джон Рокфелер, Алберт Айнщайн, Махатма Ганди, Далай Лама, Тина Търнър, Пол Макартни, Катрин Зита Джоунс, Дейвид Бекъм, Джуди Денч, патронът на асоциацията Джули Уолтърс.

Майка Тереза също използваше хомеопатията.

Използвайки хомеопатични медикаменти, незабравимата лейди Даяна се справи с булимията – изключително трудно за лечение заболяване.

С помощта на хомеопатията френският национален отбор по футбол преди години стана световен и европейски шампион – неговият лекар е известен хомеопат (на български е издадена неговата книга „Спортна хомеопатия“).

У нас хомеопатичният метод на лечение навлезе в края на миналия век. В момента обучението по хомеопатия за висши медицински специалисти се провежда от Европейската школа по клинична хомеопатия (ЕШКХ) по програми, одобрени от медицинските университети в София, Пловдив, Плевен и Варна.

Съсловната организация на лекарите хомеопати в България е Българска медицинска хомеопатична организация. В нея членуват над 1500 лекари от цялата страна. БМХО е асоцииран член на Българския лекарски съюз и член на Съюза на научните дружества в България.

ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ В КАБИНЕТА НА ЛЕКАРЯ ХОМЕОПАТ

ПОД КАКВА ФОРМА СЕ ПРЕДЛАГАТ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА В АПТЕКИТЕ?

Повечето хомеопатични лекарства, предлагани у нас са под формата на флакон с гранули и съдържат само едно вещество. Затова се наричат „монопрепарати“.

Съществуват и т.нар. специалитети, съставени от няколко вещества и предлагани на пазара основно под формата на таблетки и капки. Тези специалитети, които включват в състава си повече съставки, са предназначени за ограничен брой оплаквания. В тяхната опаковка ще откриете листовка и указания за ползване.

ЗАЩО КЪМ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ МОНОПРЕПАРАТИ НЯМА УПЪТВАНЕ И ЛИСТОВКА?

Един и същи хомеопатичен монопрепарат може да се използва за лечение на различни здравословни проблеми. Той може да бъде дозиран по много различни начини, според оплакванията на всеки пациент и затова не може да се изготви една листовка, която да обхване всичко това. Само лекар хомеопат може да назначи едно лекарство и да го дозира индивидуално, според всеки конкретен случай.

КЪДЕ МОГА ДА НАМЕРЯ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Хомеопатични лекарства се купуват **единствено и само от аптеките**. Фармацевтите могат да ви обяснят как да взимате изписаните ви от лекар лекарства и да спазвате предписанията. Някои фармацевти са завършили курс на обучение по хомеопатия и могат да ви консултират какво лекарство да си вземете при банален, малък здравословен проблем. Те могат да ви препоръчат и подходящ „специалитет“ – лекарство, съдържащо няколко субстанции в хомеопатични разреждания.

ПЛАЩАТ ЛИ СЕ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА ОТ ЗДРАВНАТА КАСА?

Във Франция определени проценти от хомеопатичните лекарства и от стойността на лекарския преглед се реимбурсират от Здравната каса. У нас Националната здравната каса не реимбурсира прегледите при лекар хомеопат, нито стойността на хомеопатичните лекарства.

От няколко години обаче хомеопатичните прегледи и предписаното хомеопатично лечение в МЦ „Фитолек“ са включени в пакета на допълнително здравно осигуряване към най-големия доброволен здравен фонд у нас – „България здраве“.

КАКВО ОЗНАЧАВАТ НАДПИСИТЕ ВЪРХУ ФЛАКОНЧЕТО НА ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Името на лекарствата е изписано върху флакончето на латински, а цифрата след тях показва степента на разреждане по Ханеман на изходното вещество. По този начин лекарите и фармацевтите от цял свят могат да разберат предписанията на своите колеги. Така например *Coffea cruda* 9 СН означава хомеопатично лекарство, приготвено от семената на кафеено дърво. Първата буква „С“ показва, че разрежданията са „Стоични“, т.е. деветстотин пъти изходното вещество е било разреждено. Буквата „Н“ е от името на създателя на този тип лечение – Ханеман, който е създал и начина на разреждане на хомеопатичните медикамен-

ти. Ако трябва дословно да се преведе например 9 СН, това е „девето центизимално (стотно) разреждане по Ханеман“.

На практика в гранулите с разреждане над 9 СН няма активно вещество, което да бъде измерено. Този факт веднага поражда следващия въпрос:

НА КАКВО СЕ ДЪЛЖИ ЕФЕКТЪТ НА ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Има различни теории, опитващи се да обяснят ефекта на хомеопатията.

Една от най-разпространените от тях е тази за паметта на водата. Въпреки привидно ясната си и елементарна формула, водата е вещество, което проявява цяла съвкупност от забележителни физични характеристики, които я различават от съединения с подобна конфигурация.

В основата на тези характеристики са хидрогенните (водородните) връзки, стотици милиарди от които образуват сложната мрежеста структура на водата. Тази сложна мрежа е в непрекъснато движение – с връзки, които се разкъсват и формират в рамките на пикосекунди.

По този начин молекулите на водата оформят триизмерна мрежа, в която те са едновременно свързани и свободни, създавайки безкрайно деформираща се и гъвкава субстанция.

Някои автори (Мишима и Стенли) дори лансират хипотезата, че в тази система от постоянно променящи се вътремолекулярни връзки биха могли да съществуват повече различни „категории“ на водата, всяка със специфични характеристики. Таза хипотеза дава основание на Хосе Тейксейра да възкликне: „Водата е шизофренична!“

Как в такъв случай можем да не допуснем, че въвеждането на чужди химични вещества във водата ще окаже въздействие върху хидрогенните връзки, и в крайна сметка върху мрежестата структура на водата? А ако съчетаем въвеждането на тези вещества във водата със силно механично движение, генератор на силна турбулентност в една спокойна среда, няма ли да улесним още повече разпространението във водната среда на новите структури?

Неотдавнашни проучвания доказаха, че е налице различно подреждане на водните молекули в силно разредени разтвори на захар и на готварска сол. Те са били разредени до такава степен, че възможността в съответния разтвор да бъде намерена и една молекула от разтвореното вещество е била безкрайно малка. И въпреки това, със съответната апаратура било доказано, че подреждането на водните молекули в двата разтвора остава различно, независимо от степента на това разреждане... Учените са нарекли формираните групи водни молекули „кълъстери“.

Най-малкият структурен елемент на кълъстерите се състои от 5 водни молекули, свързани помежду си със споменатите вече водни връзки. Предполага се, че тези петмолекулни формирования са матрицата, с помощта на която водата записва като на лента всичко, което е влязло в контакт с нея.

На базата на тези и на редица други проучвания можем да твърдим, че приготвянето на хомеопатични разтвори чрез последователни етапи на разреждане и динамизация (интензивно, многократно повтарящо се разтърсване на водния разтвор) предизвиква основни, повтарящи се промени в съответния разтвор, дори когато теоретичната концентрация на разтвореното вещество става неизмерима. Ето защо се счита, че вече не е възможно да се твърди, че структурата на високите разреждания е подобна по структура на самия разреждател.

Благодарение на характерното подреждане на водните молекули на разтворителя, в разтвора се запазва информация за разтвореното вещество, дори когато от него вече не присъства и молекула в този разтвор.

Получава се нещо като запис за всяко вещество, което е влязло в контакт с водата. И си представете какво грандиозно откритие би било намирането на начин да разчитаме този запис, т.е. посланията, които носи водата. Водата от чешмата в апартамента запечатва в себе си подробности от нашето битие, водата на реките се насища със сведения за местата, през които преминава.

В Световния океан постоянно се вливат милиарди томове достоверна и пълна информация за Света.

В недалечно бъдеще в родилните домове, заедно с групата на кръвта, ще се сменя и индивидуалният, с нищо незамъглен все още информационен портрет на съдържащата се в нея вода.

По измененията в този образ при възрастния човек ще може безпогрешно да се диагностицира болестта.

Болният човек ще идва при лекаря, за да му бъде възстановено първоначалното подреждане на водните молекули, съответстващо на състоянието на здраве...

И ВСЕ ПАК ИМА ЛИ КЛИНИЧНИ ПРОУЧВАНИ, ДОКАЗВАЩИ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Един от основните принципи на хомеопатията, индивидуалният подход към всеки болен, затруднява провеждането на контролираните двойно слепи и плацебо контролирани клинични проучвания. Последните се считат за златен стандарт в медицинската наука, защото с тяхна помощ най-сигурно се доказва ефективността на медикаментите. Независимо от съществуващите трудности периодично се публикуват в международни списания фундаментални и клинични изследвания, доказващи ефективността на хомеопатията като метод за профилактика и лечение. Ето някои от тях:

(1) **Ferley et al. A controlled evaluation of a homeopathic preparation in the treatment of influenza-like syndromes. *British Journal of Clinical Pharmacology*. 1989; 27: 329–335.** При рандомизирано, контролирано, двойно сляпо изпитване за установяване ефикасността на *Oscillococinum* върху 237 болни, получавали препаратата и 244 болни, получавали плацебо е установено, значимо по-добър резултат ($p=0.03$) след 24 часа, по отношение на проследяваните симптоми: главоболие, мускулни и ставни болки, студени тръпки.

(2) **Reilly et al. Is evidence for homeopathy reproducible? *The Lancet* 1994; 344: 1601–1606.** На 162 болни със сенна хрема и бронхиална астма е проведено двойно сляпо изпитване на *Pollens* 30 С в сравнение с плацебо. Само при групата болни, по-

лучили хомеопатичното лекарство е установено статистически значимо обратно развитие на болестната симптоматика.

(3) **Walach H, Lowes T, Mussbach D, Schamell U, Springer W, Stritzl G, Haag G. The long-term effects of homeopathic treatment of chronic headaches: 1 year follow up. Cephalalgia, 2000 Nov; 20(9):835–7.** В университетската болница във Фрайбург е проведено двойно сляпо контролирано проучване върху 98 болни с хронично главоболие, при които е проучван ефектът на различни хомеопатични лекарства. Подобрене е отчетено в края на 12-та седмица и останало стабилно до края на годината. При 30% от болните ефектът се запазва една година след хомеопатичната терапия.

(4) **Jacobs et al. Treatment of acute childhood diarrhea with homeopathic medicine: a randomized clinical trial in Nicaragua. Pediatrics.1994; vol. 93, 5: 719–725.**

По време на разстройство при деца са прилагани: *Podophyllum, Chamomilla, Arsenicum album, Calcarea carbonica, Sulfur, Mercurius vivus, Pulsatilla, Phosphorus.*

Получени са статистически значими лечебни ефекти, отчетени по няколко показателя: време за 50% подобрене, време до поява на първи оформени изпражнения и др.

(5) **Sainte-Laudy J., Belon P. Analysis of immunosuppressive activity of serial dilutions of histamine on human basophil activation by flow cytometry. Inflamm. Res.1996; Res 45, Suppl. 1: 33–34.** При разреждания 5C, 6C, 7C и 16C, 17C, 18C и 19C хистаминът потиска дегранулацията на базофилите. Последната е в основата на отключването на алергична реакция при човека.

(6) **Jenaer M., Henry MF, Garcia A, Marichal B. Evaluation of 2LHERP in preventing recurrences of genital herpes. Br Homeopath J, 2000 Oct; 89(4):174–7.** В болници в Париж е изследван ефектът на хомеопатични препарати върху 53 болни с рецидивиращ генитален херпес (с най-малко по три епизода годишно). Отчитани са следните параметри: честота на пристъпите, интензитет на симптомите, безлекарствената терапия и/или спиране на лечението, поносимост на лечението. 82% от лекуваните са получили подобрене. При 41% не настъпил нов

след лечението в продължение на 8 до 50 месеца; при 32% – 1 или 2, при 9% – нови, но с намалена честота и интензивност.

(7) **Jacobs J, Springer DA, Crothers D. homeopathic treatment of acute otitis media in children: a preliminary randomized placebo-controlled trial. *Pediatr Infect Dis J* 2001 Feb; 20(2):177–183.** В Сиатъл е проведено рандомизирано двойно сляпо плацебо-контролирано проучване за лечебния ефект на хомеопатични препарати при деца с otitis media acuta (остро възпаление на средното ухо), с продължителност на заболяването не повече от 36 часа. Резултатите са показали по-добър ефект ($p < 0.05$) при децата лекувани с хомеопатични препарати в сравнение с плацебо групата.

(8) **Stam C, Bonnet MS, van Haselen RA. The efficacy and safety of a homeopathic gel in the treatment of acute low back pain: a multi-centre, randomized, double-blind comparative clinical trial. *Br Homeopath J*, 2001 Jan; 90(1):21–8.** За лечение на лумбалгия (остра болка в кръста) е сравнен ефектът на хомеопатичния препарат Spiroflor SRL gel с други, нехомеопатични противовъзпалителни и болкоуспокояващи средства и е установен еднакъв ефект, при по-добра поносимост на хомеопатичното лекарство.

(9) **Kundu SN, Mitra K, Khuda Bukhsh A. Efficacy of a potentized homeopathic drug (Arsenicum-Album-30) in reducing cytotoxic effects produced by arsenic trioxide in mice: Pathological changes, protein profiles, and content of DNA and RNA. *Complement Ther Med* 2000; 8(3):157–65.** Проучен е стимулиращият ефект на Arsenicum-Album-30 при възстановяване на нарушения в протеинния профил, ДНК и РНК – съдържанието в черния дроб и тестисите, предизвикани от прилагане на арсеник на мишки. Отчетено е изразено намаляване ефекта от интоксикацията, предизвикана от арсеновия триоксид.

(10) **Poitevin B. et al. In vitro immunological degranulation of human basophils is modulated by lung histamine and *Apis mellifica*. *Br. J. Clin. Pharmacol.* 1988, 25: 439–444.** Дегрануляцията на базофилите, предизвикана с 1.66×10^{-9} M anti IgE антитела се потиска сигнификантно от 5C *Histaminum* (28.8%) и от 15

С *Histaminum* (28.6%), както и от 9 С *Apis mellifica* (65.8%). Дегрануляцията на базофилите, предизвикана с 1.66×10^{-16} до 1.66×10^{-18} M anti IgE се потиска около 100% от 18 С *Histaminum*, както и от 10 С *Apis mellifica*.

ВЗАИМОЗАМЕНЯЕМИ ЛИ СА ЛЕКАРСТВАТА С РАЗЛИЧНИ СТЕПЕНИ НА РАЗРЕЖДАНЯ?

Аптеките в България предлагат 4 степени на разреждане на хомеопатичните лекарства – 5, 9, 15 и 30. Това означава, че едно и също лекарство може да бъде намерено в аптеките в 4 разреждания, но те не са взаимно заменяеми. Конкретното разреждане на лекарството, честотата на приемите и продължителността на лечение може да определи само вашият лекар хомеопат.

КАК ДА ПРИЕМАМ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Приемите на лекарството трябва да са извън приемите на храненето. Те могат да се приемат преди и след хранене, но на поне 15 минутен интервал от приема на храна. Дозират се по 5 гранули, приети наведнъж и се смучат (по възможност под езика) до бавното им стапяне. Важно е в момента на приема на хомеопатични лекарства да няма специфичен вкус в устата. Такъв най-често оставят цигарите, кафето, пастите за зъби, дъвките и бонбоните, съдържащи мента, билковите чайове и др.

От хигиенна гледна точка не се препоръчва гранулите да се докосват с пръсти, а да се приемат директно от капачето. Лекарствата са произведени така, че са защитени от допира с кожата и докосването им не нарушава по никакъв начин качеството и ефикасността им.

За да се улесни приема на хомеопатичните медикаменти, лабораториите „Боарон“ са създали флакон за медикаментите с брояч. С въртенето на капачето може лесно да дозираат гранулите, без да се докосват с ръце.

КАК СЕ ДАВАТ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА НА ДЕЦА?

Хомеопатичните лекарства могат да се дават от първия ден на раждането, без риск от странични ефекти.

При бебетата и малките деца гранулите се разтварят в малка лъжичка с вода, или се изсипват в шишето с вода и им се дават да ги изпият.

По-големите деца приемат хомеопатичните медикаменти, като ги смучат както възрастните или като ги схрускват.

В сила е правилото, че 15–20 минути преди и след приемането на хомеопатичен медикамент не трябва да се консумират храна, течности, бонбони или дъвки и в момента на приемането не трябва да има специфичен вкус в устата.

Лекарят хомеопат ще ви обясни подробно как да ги дозирате и колко пъти на ден да ги давате.

КОЛКО ЗАХАР ИМА В ГРАНУЛИТЕ?

Хомеопатичните гранули се приготвят с лактоза и захароза, но в минимално количество, така че могат да се използват от диабетици, без риск да се повиши нивото на кръвната им захар. Ако дадено лекарство е дозирано по 5 гранули, четири пъти дневно, това прави прием на 20 гранули дневно. Общото количество захар в тях е около 1 грам, което е пренебрежимо малко.

КАКЪВ Е СРОКЪТ НА ГОДНОСТ НА ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА?

Срокът на годност на лекарствата е 5 години и той е обозначен на опаковката.

МОГАТ ЛИ ДА СЕ КОМБИНИРАТ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА С НЕХОМЕОПАТИЧНИ ТАКИВА?

Хомеопатичният метод на лечение може да се съчетава с всички други лечебни методи и средства и няма конкретна причина да не се комбинират алопатични с хомеопатични лекарства. Вашият лекар хомеопат ще ви изпише лекарствата, от които

имате нужда и ще прецени дали има нужда от такава комбинация.

КАКВИ БОЛЕСТИ МОГАТ ДА СЕ ЛЕКУВАТ С ХОМЕОПАТИЯ?

С хомеопатия, самостоятелно или в комбинация с други лечебни методи и средства, могат да се лекуват всякакви заболявания. Там, където хомеопатията не е основен лечебен метод, тя би могла да редуцира неблагоприятните странични действия върху организма на конвенционалните лечения.

ИМАТ ЛИ БЪРЗ ЕФЕКТ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ МЕДИКАМЕНТИ?

Да, когато се използват за лечение на остро състояние (температура, хрема, повръщане и др.) хомеопатичните лекарства имат бърз ефект, още след първите приеми.

Много е важно хомеопатичното лечение да се започне още при първите оплаквания на пациента и строго да се спазват предписанията на лекаря.

Когато се лекуват хронични заболявания (астма, алергия, мигрена, ревматизъм и др.), хомеопатичното лечение се назначава за дълъг период от време и е насочено към целия организъм на пациента, лекува се неговия терен.

МОГАТ ЛИ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПРОФИЛАКТИКА?

Да, хомеопатичните лекарства могат да се използват с профилактична цел. С помощта им можете да бъдете защитени от заболявания, към които сте предразположени или от които страдате през определен сезон.

Добре подбрани лекарства за подходяща профилактика за сенната хрема, слънчевата алергия, вирусните заболявания през зимата и т.н.

МОГА ЛИ САМ ДА СЕ ЛЕКУВАМ С ХОМЕОПАТИЯ?

Хомеопатичните лекарства са безвредни, но не ви съветваме да прибегвате до самолечение. В някои спешни случаи на остра болка или травма например може да се посъветвате с фармацевта и да започнете лечение. Но при проблеми с по-голяма давност, по-добре се посъветвайте с лекар. Той ще ви прегледа, ще ви разпита подробно, ще постави диагноза и ще ви назначи лечение.

В противен случай, когато сами си определите лечението, ефект може да няма и да се разочаровате от този метод на лечение, а може и да забавите правилното лечение с всичките неблагоприятни последици от това.

МОГАТ ЛИ ДА СЕ ЛЕКУВАТ ЖИВОТНИ С ХОМЕОПАТИЯ?

От 150 години хомеопатичните лекарства се използват и във ветеринарната практика. Дават се на животни в кооперативни стопанства, ферми, зоопаркове и на домашни любимци.

Хомеопатията позволява животните да бъдат лекувани нежно и ефикасно без странични ефекти.

ВЯРНО ЛИ Е, ЧЕ ХОМЕОПАТИЧНИТЕ ЛЕКАРСТВА ДЕЙСТВАТ, КОГАТО ВЯРВАШ В ТЯХ?

Това не е вярно, тъй като с хомеопатично лечение се постигат много добри резултати, както при бебета и малки деца, така и при животни, при които самовнушението не играе никаква роля.

Освен това през последните години се натрупаха и немалко клинични проучвания, които също показват обективно, че с хомеопатични лекарства се постигат добри резултати при редица заболявания.

Съществуват и лабораторни изследвания, които доказват, че под въздействие на вещества в хомеопатични разреждания в тъканите и органите настъпват определени промени.

ВЯРНО ЛИ Е, ЧЕ ХОМЕОПАТИЯТА Е РАЗНОВИДНОСТ НА ФИТОТЕРАПИЯТА?

Наистина, за изготвянето на повечето хомеопатични лекарства се използват лечебни растения, но принципът на действие и дозировките, които се използват в хомеопатията и фитотерапията са съвсем различни.

Днес лекарите хомеопати разполагат с повече от 3000 медикамента и повече от 1700 от тях имат растителна основа. Останалите се приготвят на базата на животински продукти, като и на такива с минерален произход.

Противно на схващането, че хомеопатията е лечение с разредени отрови, съвсем малка е частта от хомеопатичните лекарства, които са изготвени от отрови с животински растителен или изкуствен произход.

ХОМЕОПАТИЯ ПРИ БЕБЕТА

БЕБЕШКИ КОЛИКИ

Коликите засягат 10–15% от новородените. Те започват от 2-та–3-та седмица след раждането, достигат своя максимум през 6-та–12-та седмица от раждането.

Децата плачат най-често във вечерните часове. При някои деца плачът е почти неспирен, от сутрин до вечер, или продължава повече от 5–6 часа.

Коликите се свързват с напрегната семейна атмосфера, майчина нервност, неподходящо взаимодействие между родители и дете, незрялост на бебешката стомашно-чревна система, спазми на дебелото черво, газ в червата, алергия, свръхчувствителност към протеините на кравето мляко, неправилни техники на хранене и други. Със сигурност е установено, че повечето от бебетата с колики принадлежат към групата на най-нервните деца и че коликите са по-рядко срещани при деца, които са в по-чест контакт със своите майки.

Бebешките колики не зависят от това към каква раса, социална прослойка или културна принадлежност се причисляват семействата.

Коликите не са свързани нито с пола на бебетата, нито с никакви усложнения по време на бременността, нито с начина на раждане. Децата, които се хранят от гърдата на майката, са точно толкова предразположени към колики, колкото и тези, които се хранят от шише. И обратно на това, което си мислят мнозина: коликите не са по-често срещани при първородните деца.